

Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ve Oyun Dersi İle İlgili Görüşleri

Classroom Teachers' Perspectives on Physical Education and Play Lessons

Kübra Gül Kaplan¹, Zekai Çakır^{2*}

*Correspondence:

Zekai ÇAKIR

zekaicakir@bayburt.edu.tr
Faculty of Sport Sciences, Bayburt
University, Bayburt, Turkey
0000-0002-7719-1031

¹Bayburt University Graduate
Education Institute, Bayburt
University, Bayburt, Türkiye,
kubragul.e.kk@hotmail.com
Orcid: 0009-0000-1584-3383

²Faculty of Sport Sciences, Bayburt
University, Bayburt, Turkey,
zekaicakir@gmail.com
Orcid: 0000-0002-7719-1031

<https://doi.org/10.5281/>

Received / Gönderim: 20.11.2024

Accepted / Kabul: 30.01.2025

Published / Yayın: 28.02.2025

Volume 2, Issue 1, February, 2025

Abstract

Classroom teachers conduct the Physical Education and Play course in the primary school curriculum. In addition to studies that examine how and under what conditions teachers conduct this course or the factors that hinder or support its implementation, this research aims to identify classroom teachers' views on the Physical Education and Play course. The study employs a qualitative research design, precisely the phenomenological method. The study group consists of 22 classroom teachers working in Bayburt province. Data were collected using a semi-structured interview form that included six demographic questions and twelve questions related to the topic. Content analysis was applied to the data collection and analysis, and the data were categorized into codes, categories, and themes. The analysis revealed that most teachers use educational games, are familiar with the "Concepts, Principles of Physical Activity, and Related Life Skills" among the course objectives, and follow physical games closely. It was also observed that teachers often employ demonstration and explanation as teaching methods. Nearly all teachers reported that resources and materials for the course needed to be increased. However, they agreed that the Physical Education and Play course contributes to an increase in students' sense of responsibility and duties. Additionally, students were found to participate actively in the course, and it was determined that the course contributes most significantly to students' physical development in their general developmental areas. Most teachers stated that the course positively affects academic success. The main challenges faced by teachers were a need for more materials and adequate physical space. Teachers suggested that these issues could be addressed by improving the availability of materials and physical spaces and assigning dedicated physical education teachers. Finally, the course program was generally considered adequate by the teachers..

Keywords Physical Education, Game, Class Teacher

ÖZ

İlkokul müfredatında yer alan Beden Eğitimi ve Oyun dersi, sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Öğretmenlerin bu dersi nasıl ve hangi koşullarda işlediğini, dersi işleyememe nedenlerini ve dersi olumlu ya da olumsuz etkileyen faktörleri anlamaya yönelik yapılan çalışmalara ek olarak, bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun dersine ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu Bayburt ilinde görev yapan 22 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler, 6 soruluk demografik bilgi formu ve konuyla ilgili 12 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin toplanması ve analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmış, veriler kodlara, kategorilere ve temalara ayrılmıştır. Verilerin analizi sonucunda, öğretmenlerin çoğunun eğitsel oyunları kullandığı, ders kazanımları konusundaki farkındalıklarının en çok "Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri"ne yönelik olduğu, çoğu öğretmenin fiziksel oyunları takip ettiği ve gösterip yaptırma ile anlatım yöntemlerini daha sık kullandığı görülmüştür. Öğretmenlerin neredeyse tamamının dersle ilgili kaynak ve materyallerin yetersiz olduğunu ifade ettiği, buna karşın beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin görev ve sorumluluk duygusunda artış sağladığına inandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin bu derse yüksek katılım gösterdiği, dersin öğrencilerin genel gelişimine en çok fiziksel/bedensel gelişim yönünden katkı sağladığı ve çoğu öğretmenin dersin akademik başarıyı etkilediğini düşündüğü belirlenmiştir. Öğretmenlerin en fazla malzeme eksikliği ve fiziksel alan yetersizliği gibi zorluklar yaşadığı, bu sorunların malzeme, fiziksel alan ve beden eğitimi öğretmeni sağlanması gibi iyileştirmelerle giderilebileceği anlaşılmıştır. Son olarak, öğretmenlerin ders programını genel anlamda yeterli bulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Oyun, Sınıf Öğretmeni

Giriş

Eğitim, bireyin davranışlarında yaşantılar yoluyla kasıtlı ve istenen davranış değişikliklerini hedefleyen bir süreçtir. Eğitimin temel amacı, bireyin bedensel, zihinsel, ahlaki, ruhsal ve duygusal açıdan gelişimini sağlamak, özgür düşünme yetisi kazandırmak ve bireyi yapıcı ve yaratıcı bir kişi haline getirmektir (Karakoç & Sezer, 2007). Eğitim, yalnızca düşünce ve zekâyı geliştiren bir sistem değil, aynı zamanda bedensel gelişimi de hedefleyen bir yapıdır (Öztürk, 1998). Bu süreçte en temel unsur, öğretmenlerdir.

Öğretim programlarının etkililiğinin değerlendirilebilmesi için programın uygulanıp çıktılarının bir bütün halinde görülebilmesi, programın yeterli sürede uygulanması gerekmektedir. Bu çalışmada 2018 yılında güncellenerek uygulanmaya başlanan Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'nın değerlendirilmesi, eksik yönlerinin tespit edilmesi için gereken sürecin olgunlaştığı göz önünde bulundurulmuş ve okul sporlarında istatistiki olarak önemli seviyede bulunan Bayburt il merkezinde çalışan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi ile ilgili görüşleri değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçların beden eğitimi ve oyun dersinin hem teorik hem de uygulama boyutuna katkı sağlaması beklenmektedir.

Öğretmenler, yetenekleri, bilgileri, donanımları ve eğitim vermek için sağlanan olanakları doğrultusunda görevlerini yerine getirmeye çalışırlar (Saydam, 2003). Dersin verimli olabilmesi etkili öğrenme ile oluşur. Bütün derslerde olduğu gibi beden eğitimi ve oyun dersinde de sınıf öğretmenin derse olan ilgisi, bilgisi, becerisi, tutumu, yaratıcı düşünme özelliği ve ani karar verebilme yeteneği çocukların etkili öğrenmesinde çok önemlidir.

Bedeni eğitmek, kişiyi zihinsel, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden geliştiren bir disiplin olmakla beraber bireylerin, yaşının gerektirdiği verime ulaşması için yapılan etkinliklerdir (Erkılıç vd., 2024; Orkun Erkılıç & Erkilic, 2023; Coşkuntürk ve ark., 2023; Duman, 2014; Çoban, Ünveren, 2007;). Tamer (1987) 'e göre ise fiziksel hareketlerin planlanarak geliştirilerek yaşantıya uygulanması olarak tanımlanmaktadır.

İlkokullarda 2012 yılında adı "Oyun ve Fiziki Etkinlikler" olan fakat 2018 yılında "Beden Eğitimi ve Oyun" olarak güncellenen programda yer alan derse sınıf öğretmenleri girmektedir. Bu ders MEB müfredatına göre 1.,2.,3. sınıflarda haftada beş saat, 4. Sınıflarda haftada iki saat verilmektedir.

Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programında ilkokul öğrencilerine kazandırılması amaçlanan beceriler, ritim, esneklik, çabukluk, koordinasyon, dayanıklılık, kuvvet ve hareketlilik (MEB, 2018).

YÖK (2018) Sınıf Öğretmenliği Lisans Programı'nda, dördüncü yarıyıldaki verilen haftalık üç saat 'Oyun ve Fiziki Etkinlikler Öğretimi' dersi yer alırken, yine dördüncü yarıyıldaki alan eğitimi seçmeli derslerden de haftalık iki saat isteğe bağlı olarak 'Geleneksel Çocuk Oyunları' dersi alınabilmektedir (URL2).

Tablo 1 Sınıf Öğretmenliği Lisans Programı 4.Yarıyıldaki Alınan Dersler (YÖK, 2018)

Dersin Kodu ve Adı	T	U	K	AKTS
MB Öğretim İlke ve Yöntemleri	2	0	2	3
MB Eğitimde Araştırma Yöntemleri	2	0	2	3
MB Seçmeli 2	2	0	2	4
GK Seçmeli 2	2	0	2	3
KG Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2	3
AE Seçmeli 2	2	0	2	4
AE Oyun ve Fiziki Etkinlikler Öğretimi	3	0	3	5
AE Türkçe Öğretimi	3	0	3	5
Toplam	17	2	18	30.0

Hem lisans programında verilen ders saatinin yetersizliği hem de ilkokullarda özellikle dördüncü sınıfta ders saatinin azalması dışında beden eğitimi dersinin verimsiz geçme sebeplerinden bazıları, öğretmenlerin beden eğitimi alanında kendilerini akademik olarak yetersiz hissetmeleri, derse karşı tutumları, okullarda spor salonu bulunmaması, malzeme eksikliği, ortamdaki olumsuzluklar, okul bahçesinin küçük olması ve beden eğitimi dersinde diğer teorik derslerin işlenmesinin normalleşmesi gibi durumlardır. Bunun yanında ailelerin de beden eğitimi dersine karşı farklı tutumları görülmektedir. Bazı aileler beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımı çocuklarında olumlu davranışlara yönlendireceğini ve onları sosyalleştireceğini düşünse de bazıları akademik başarıyı engelleyeceğini, çocuğunun derslerden uzaklaşacağını düşünmektedir. Oysa yapılan araştırmalarda akademik başarıyı engellemediği gibi derslere de olumlu katkı sağladığı görülmektedir.

Erken çocuklukta oluşan ihtiyaçların en önemlisi oyun oynamaktır. Bireyin doğumundan itibaren hayat boyu devam edecek becerilerinin temeli küçük yaşlarda oyun döneminde atılır. Çocuk bulduğu bir şeyi hayal dünyasındaki nesne yerine koyar, onu hayalindeki gibi canlandırır ve kendisine rol üstlenir. Bir adet lego bazen bir araba, bazen bir at, bir bebek, bir ev, bazen de bir yatak olabilmektedir. TDK sözlüğünde oyun, zekâ ve yetenek geliştiren, belirli kurallara sahip, güzel zaman geçirmeyi sağlayan eğlenceler olarak tanımlanır (URL1). Oyun, hayatımızın her döneminde var olmuş ve var olmayı sürdürecektir, her yaşa uygun, değişik amaçlar için kullanılan, kişiyi eğiten, geliştiren ve eğlendiren yapılardır (Aksoy & Yılmaz, 2011; Özyürek & Çavuş, 2016).

Dönmez (1992), oyunu amaçlı-amaçsız, kurallı-kuralsız ama hep çocuğun seveceği ve isteyerek var olduğu, fiziksel, sosyal, dilsel, duygusal gelişimin temeli ve yaşamlarının bir bölümü olan, en etkili öğrenme süreci olarak tanımlarken, Sümbüllü ve Altınışık (2016), nicelik ve nitelik bakımından çocukların gelişimi ve eğitimi tamamlayan, kültürel olarak süreklilik gösteren bir faaliyet, Yavuzer (2001) ise sonunu düşünmeden eğlence amaçlı ortaya çıkan hareket olarak tanımlamaktadır.

Tablo 2 Elkind (2011), Güneş (2003), Baran (1999), Moyles (1992) ve Boratav (1973)'a Göre Oyunlar

Elkind (2011)'e Göre Oyunlar	Güneş (2003)'e Göre Oyunlar	Baran (1999) 'a Göre Oyunlar	Moyles (1992) 'e Göre Oyunlar	Boratav (1973) 'a Göre Oyunlar
1-Ustalık Oyunu	1-Öğrenmeyi Kolaylaştıran Oyunlar	1-Gönlü Hoş Eden Oyunlar,	1-Fiziksel Oyun	1-Sadece Çocuklara Göre Oyunlar
2-Yaratıcı Oyun	2-Sınıf-salon Oyunları,	2-Aklı Geliştiren Oyunlar	2-Entelektüel Oyun	2-Katışimli Oyunlar
3-Yakınlık Oyunu	3-Bahçe Oyunları	3-Bedeni Eğiten Oyunlar	3-Sosyo, Duyusal Oyun	3-Beceri ve Güç Oyunları
4-Terapötik Oyun	4-Top ile Oynanan Oyunlar			4-Fal, Talih, Niyet, Kumar 5-Zekâ Oyunları

Çocuk oyun oynayarak büyür, oyunda koşar, zıplar, takla atar, sürekli hareket halindedir. Hareket sırasında kendi becerisini anlar, kendine güveni oluşur ve kendini ifade etmeye çalışır. Doğumla başlayıp yaşam boyu devam eden bu hareketler, kolay refleksif hareketlerden karışık hareketlere doğru ilerleme ve gelişme göstermektedir (Tepeli, 2010).

Özer ve Özer (2012)' e göre okul öncesi dönem ve ilkokuldaki ilk yıllar, temel hareket becerilerinin gelişimi için en kıymetli dönemlerdir. Erken dönemde elde edilen ince ve kaba motorsal beceriler ile çocukluk ve ergenlik dönemindeki fiziki aktivitelerin artışı arasında olumlu bağlantı sağlandığı görülmektedir (Draper vd., 2012).

Bireylerde hareket, fiziksel gelişimin yanı sıra sağlık açısından da önemlidir. Çelik ve Şahin (2013), çocuklukta yapılan fiziksel aktivitelerin büyüme ve gelişmede önemli rol oynadığını, bireye aktif yaşam tarzı kazandırdığını, bazı hastalık risklerini azalttığını, aşırı kilo alımını önlediğini belirtirken, Hekim (2016) de fiziksel aktivite sayesinde çocukların

kemiklerinin olumlu yönde geliştiğini belirtilmiştir. Okul döneminde fiziksel etkinliklerde aktif ve girişken olan bir çocuğun, ilerleyen zamanlarda sosyal çevreyle uyumlu, sporla dolu, aktif bir yaşamının olacağı düşünülmektedir.

Çocukların hayal dünyası o kadar geniştir ki bunu evde ve okulda desteklemek gerekmektedir. Eğitim akışı içerisinde çocuklara, farklı kazanım ve öğrenme alanları sağlanan dersler verilmektedir. Okullarda öğrencilerin hareket ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayan faaliyet, beden eğitimi ders programlarıdır (Tepeli, 2010; Özer ve Özer, 2012). Beden eğitimi, ilkokullarda oyun ile geçen eğlenceli bir derstir. Sportif beceriler çocuklara oyunla kazandırılır. Çocuklar oyunlarda yarışır, empati kurar, duygularını kontrol eder.

Bu programlar ile öğrencilere kendilerini tanımaları, aktif ve sağlıklı yaşam alışkanlıkları, hareket becerileri, kültürel değerler, sorumluluk alma, zamanı yönetme yeteneği, iletişimde beceri, liderlik, sosyal sorumluluk, iş birliği, adil oyun, doğaya duyarlılık, bireysel farklılıklara saygı gibi özellikler de kazandırılacağı düşünülmektedir. (MEB, 2018)

MEB Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı (MEB, 2018) kapsamında öğrencilere 2 öğrenme alanı ve 6 alt öğrenme alanı hazırlanmış, her sınıfa göre de farklı sayıda kazanımlar düzenlenmiştir.

Tablo 3 Sınıf düzeyine göre belirlenmiş öğrenme alanları, alt öğrenme alanları ve kazanım dağılımları (MEB, 2018)

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	4.Sınıf
1.Hareket Yetkinliği	Hareket becerileri	5	9	8	5
	Hareket kavramları ve ilkeleri	4	3	1	3
	Hareket stratejileri ve taktikleri	2	1	2	2
2.Aktif ve Sağlıklı Hayat	Düzenli fiziksel etkinlik	2	2	2	2
	Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri	8	10	13	9
	Kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz	3	3	3	4
Toplam		24	28	29	25

Programdaki kazanımlar öğrencilere sağlanırken, mor ve sarı fiziksel etkinlik kartlarından da yararlanılmaktadır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin görüşlerini derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni ile gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji deseni ile sürdürülen çalışmalarda farkında olunmasına rağmen derinlemesine bilgi sahibi olunmayan olgulara odaklanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Fenomenoloji deseni, bireylerin belirli bir deneyim veya olguya dair algılarını, duygu ve düşüncelerini anlama amacını taşır. Bu nedenle, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi hakkındaki görüş ve deneyimlerine dair derinlemesine bilgiler edinilmesi hedeflenmektedir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının uygulanma aşamasındaki süreçleri ile ilgili görüşlerini belirlemektir. Amaç doğrultusunda görüşleri istenen sorular şunlardır:

- Beden eğitimi dersinde eğitsel oyunları kullanıyor musunuz?

- İlköğretim müfredatına göre beden eğitimi ve oyun dersinin kazanımları nelerdir?
- Güncel fiziki oyunları takip ediyor musunuz?
- Beden eğitimi ve oyun dersinde yararlandığınız öğretim yöntemleri nelerdir?
- Beden eğitimi ve oyun dersi ile ilgili kaynak ve materyaller yeterli midir?
- Beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin görev ve sorumluluklarındaki artışına etkisi ne düzeyde gözlemlenmiştir?
- Öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersine katılım düzeyleri nasıldır?
- Beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencinin genel gelişimine etkisi ne düzeydedir?
- Beden eğitimi ve oyun dersinin akademik başarıya etkisi ne düzeydedir?
- Beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaşılan güçlükler nelerdir?
- Beden eğitimi ve oyun dersi için ne gibi iyileşmeler yapılmalıdır?
- Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'nın eksik gördüğünüz noktaları nelerdir?

Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma grubunu, Bayburt il merkezinde görev yapan 22 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt örnekleme, önceden belirlenmiş bazı önemli ölçütleri karşılayan durumları incelemeyi esas alan bir yöntemdir (Patton, 2014). Bu yöntem uygun olarak, araştırma kapsamında çalışma grubuna dahil edilecek öğretmenler belirlenirken beden eğitimi ve oyun dersini veren sınıf öğretmenleri seçilmiştir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma Bu araştırma, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Bayburt il merkezinde görev yapan 22 sınıf öğretmeni ile sınırlıdır. Araştırmanın bulguları, görüşmelerin gerçekleştirildiği zaman diliminde sınıf öğretmenlerinden alınan yanıtlar doğrultusunda belirlenmiştir. Araştırma, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla, araştırmacı tarafından hazırlanan ve uzman görüşü alınarak düzenlenen yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorular ile sınırlıdır.

Varsayımlar

Araştırma kapsamında görüşlerine başvuru sınıf öğretmenlerinin gönüllülük esasına dayalı olarak samimi ve güvenilir cevaplar verdiği varsayılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada, veri toplama aracı olarak demografik bilgilere ek olarak, araştırma konusuyla ilgili 12 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundaki sorular, öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin görüşlerini ortaya koymaya yönelik olarak hazırlanmıştır. Formun anlaşılabilirliği, araştırma konusunu ve problemlerini yansıtmaya düzeyi gibi hususlarda uzman görüşüne başvurulmuş ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Veriler, yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmış ve ardından veri analizi sürecine geçilmiştir.

Veri Analizi

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizi, özellikle ölçülebilir bilgilere ulaşmak amacıyla doküman gibi materyalleri belirli kurallar çerçevesinde analiz etmeyi hedefleyen bir tekniktir (Metin & Ünal, 2022). Analiz sürecinde, öğretmenlerin verdiği yanıtlar önce kodlanmış, ardından benzer kodlar bir araya getirilerek kategoriler oluşturulmuştur. Son aşamada, bu

kategoriler anlamlı bir bütün oluşturan temalar şeklinde düzenlenmiş ve öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin görüşlerini açıklayan genel bir tema belirlenmiştir.

Bulgular

Katılımcılara İlişkin Tanıtıcı Bulgular

Tablo 4 Demografik Özellikler

Cinsiyet dağılımı	Kadın	10	Ö1, Ö6, Ö8, Ö10, Ö13, Ö14, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
	Erkek	12	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö12, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18
Yaş aralıkları	26-36	11	Ö1, Ö2, Ö5, Ö7, Ö8, Ö10, Ö16, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
	37-46	7	Ö4, Ö6, Ö11, Ö13, Ö14, Ö17, Ö18
	47-58	4	Ö3, Ö9, Ö12, Ö15
	1-6	2	Ö5, Ö19
Meslek yılı	7-12	7	Ö1, Ö8, Ö10, Ö13, Ö20, Ö21, Ö22
	13-18	8	Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö11, Ö14, Ö16, Ö17
	19-24	1	Ö18
	25-30	1	Ö9
	31-36	3	Ö3, Ö12, Ö15
Okutulan sınıf	1	8	Ö2, Ö3, Ö4, Ö11, Ö12, Ö16, Ö17, Ö19
	2	4	Ö1, Ö10, Ö13, Ö15
	3	7	Ö6, Ö7, Ö8, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22
	4	3	Ö5, Ö9, Ö14
Hangi tür yerleşim yerlerinde görev yaptıkları	İl	2	Ö3, Ö19
	İlçe-köy	5	Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö15
	Köy	12	Ö1, Ö4, Ö7, Ö9, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22
	Tümü	3	Ö2, Ö11, Ö20
Spor geçmişi	Var	6	Ö2, Ö4, Ö7, Ö9, Ö12, Ö14
	Yok	12	Ö1, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö15, Ö16, Ö17, 18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22

Tablo 4'te Demografik özelliklere bakıldığında çalışmaya 10 kadın, 12 erkek öğretmenin katıldığı, en küçüğü 26, en büyüğü 58 yaşında olan 22 öğretmenin yaş aralıklarının 26-36 yaş aralığında 11, 37-46 yaş aralığında 7, 47-58 yaş aralığında 4 öğretmenin bulunduğu, meslek yılları dağılımına bakıldığında 1-6 yıl aralığında 2, 7-12 yıl aralığında 7, 13-18 yıl aralığında 8, 19-24 yıl aralığında 1, 25-30 yıl aralığında 1, 31-36 yıl aralığında 3 öğretmenin olduğu görülmektedir.

Çalışma sırasında 8 öğretmen birinci, 4 öğretmen ikinci, 7 öğretmen üçüncü ve 3 öğretmen de dördüncü sınıfı okutmaktadır.

Öğretmenlerin daha önce görev yaptıkları yerleşim yerlerine bakıldığında, köy-kasaba-ilçe-il olarak tamamında çalışmış 3, köy okulunda görev yapmış 12, ilçe ve köyde görev yapmış 5 ve sadece ilde görev yapmış 2 öğretmen bulunmaktadır.

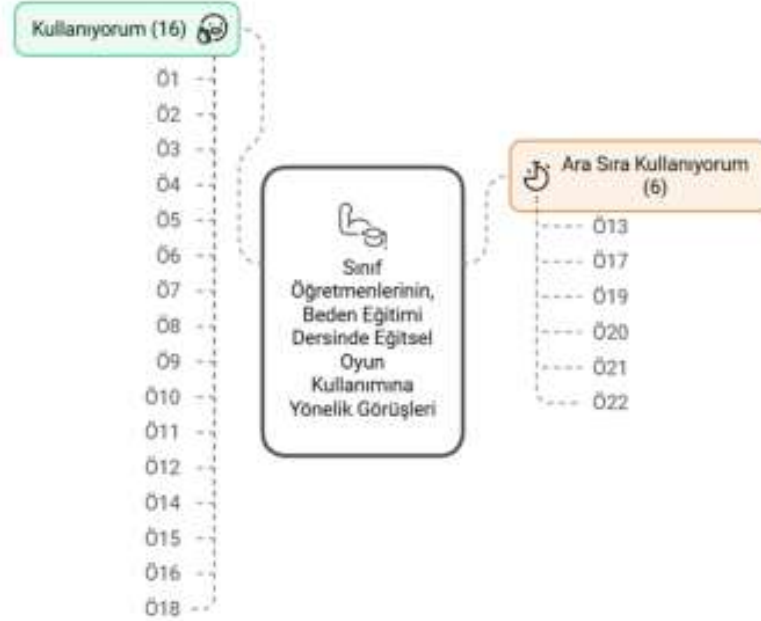
Öğretmenlerin spor geçmişlerine bakıldığında 6 öğretmenin spor geçmişi olduğu, 16 öğretmenin de spor geçmişi olmadığı görülmektedir.

Tablo 5: Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinde eğitsel oyun kullanımına yönelik görüşleri

Kullanım durumu	N	Öğretmenler
Kullanıyorum	16	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö18
Ara sıra kullanıyorum	6	Ö13, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22

Tablo 5’de sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde eğitsel oyun kullanımına yönelik görüşlerine bakıldığında 16 öğretmenin derslerde eğitsel oyunları kullandıkları, 6 öğretmenin de ara sıra kullandıkları görülmüştür. Beden eğitimi derslerinde eğitsel oyunlara yer vermeyen öğretmen olmadığı anlaşılmıştır.

Derslerde eğitsel oyun kullanıma yönelik bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

Şekil 1. Derslerde eğitsel oyun kullanıma yönelik bazı öğretmenlerin görüşleri

Şekil birde Derslerde eğitsel oyun kullanıma yönelik bazı öğretmenlerin görüşlerine ait bilgilere yer verilmiştir.

Ö18: “Kullanıyorum. Diğer derslerle bağlantı kurarak.” ifadelerini kullanarak eğitsel oyunların disiplinlerarası özelliğine dikkat çekmiş ve dersler arası bağlantıda eğitsel oyunlardan yararlandığını dile getirmiştir.

Ö21: “Eğitsel oyunları sıklıkla olmasa da arada sırada oynatmaya çalışıyorum.” ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 3 Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müfredatına göre beden eğitimi ve oyun dersinin kazanımlarına dair farkındalıkları

Tema	Derste verilen kazanımlar	N	Öğretmenler
Hareket becerileri	Dengeleme hareketleri yapar	3	Ö1, Ö2, Ö17,
	Basit ritimli hareketler yapar	4	Ö2, Ö11, Ö16, Ö17
	Vücut alan farkındalığı	1	Ö15
	Hareket müzik ve ritim uyumluluğu	1	Ö15
	Yer değiştirme hareketlerini yapar	1	Ö17
		10	
Hareket Kavramları ve İlkeleri	Kendi bedenini tanıır	4	Ö2, Ö3, Ö11, Ö16
	Oyun kurallarına uyar	4	Ö9, Ö15, Ö16, Ö17
	Vücut bölümlerinin hareketlerini tanıır	1	Ö17
		9	
Düzenli Fiziksel Etkinlik	Sınıf dışında oyunlar oynar	1	Ö17
	Oyun ve fiziki etkinliklere katılır	1	Ö19
		2	
Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz	Kültürümüze ait, basit ritimli dans adımlarını yapar	4	Ö1, Ö13, Ö14, Ö8
	Bayram, kutlama ve törenler için hazırlık yapar	4	Ö6, Ö20, Ö21, Ö22
	Geleneksel çocuk oyunları oynar	1	Ö4
	Bayram, kutlama ve törenlere katılır	2	Ö19, Ö15
		11	
Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	Kendisi ve başkaları arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar	1	Ö1
	Bireysel güç ve becerilerin farklı olabileceğini kabul eder	1	Ö4
	Bireysel farklılıklara karşı duyarlılık gösterir	1	Ö13
	Bireysel farklılıklara saygı duyar	3	Ö14, Ö22, Ö15
	Sağlık bilinci kazanır	1	Ö15
	Sağlığını korumak için dikkat etmesi gereken unsurları açıklar	1	Ö1
	Oyunlarda karşılaştığı problemlere çözümler önerir	3	Ö6, Ö8, Ö18
	Güvenli alanlarda oynar	2	Ö4, Ö17
	Temizlik alışkanlıkları sergiler	1	Ö4
	Aktif ve sağlıklı hayat davranışı geliştirmek için çeşitli teknoloji kullanır	1	Ö6
	Güvenlik ve risk bilinci kazanır	1	Ö15
	Başarıyı tebrik eder	2	Ö18, Ö22
	İş birliği becerilerini geliştirir	1	Ö22
	Özgüvenle hareket eder	1	Ö22
		20	
İlişkilendirilemeyen ifadeler	Aktif ve sağlıklı hayat becerilerini kavramak ve stratejiler ile birlikte öz yönetim, hareket becerileri ve sosyal becerilerini geliştirerek gelecekteki öğrenim düzeyine hazırlamaktır.	1	Ö5
	Beceri geliştirme, disiplin, kendini rahat ifade etme.	1	Ö7
	Sosyal, duyuşsal, psikomotor gelişimlerine katkısı sağladığını düşünüyorum.	1	Ö10
	Çocukların güvenleri artıyor, daha sosyal oluyorlar.	1	Ö12
		4	

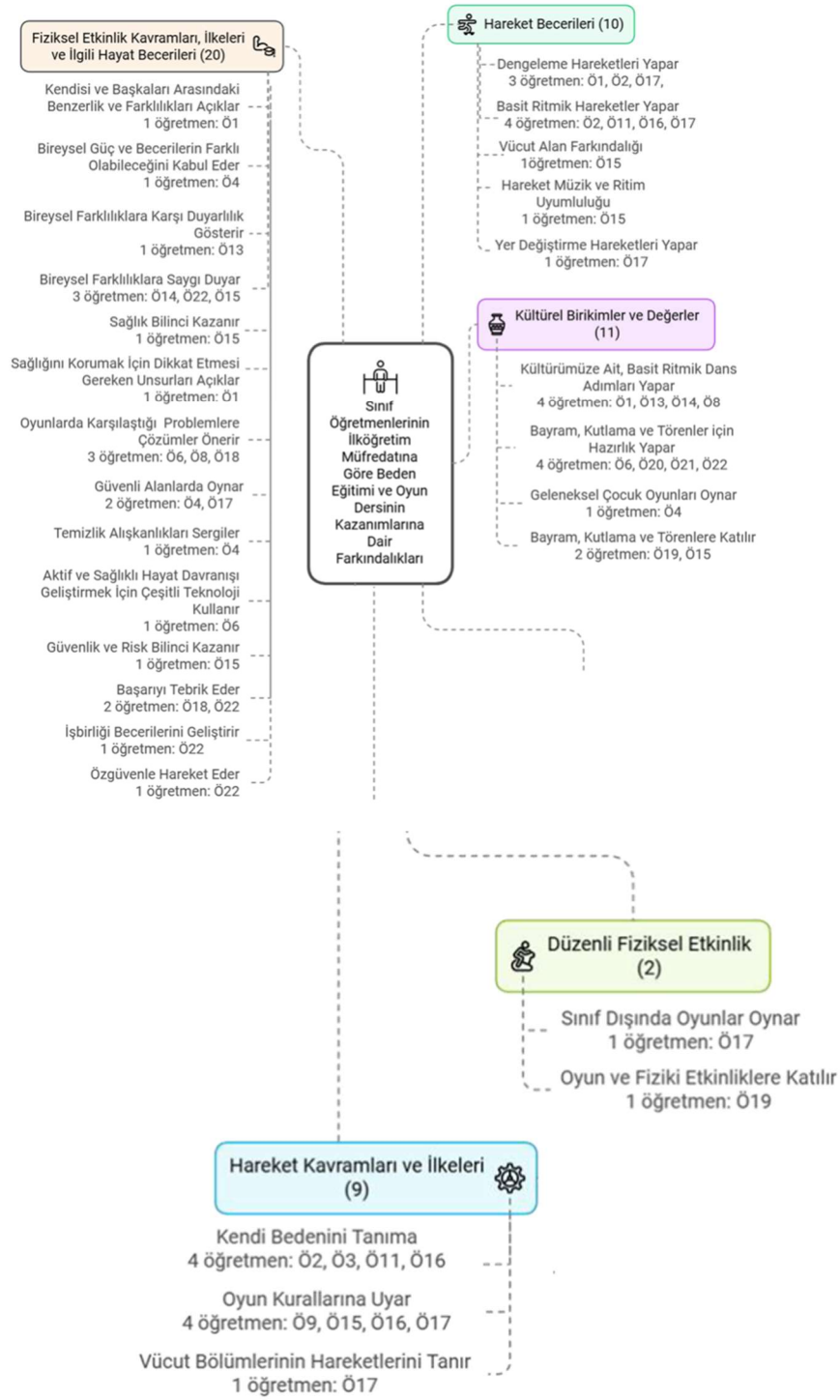
Tablo 6'da sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müfredatına göre beden eğitimi ve oyun dersinin kazanımlarına yönelik görüşleri "hareket becerileri, hareket kavramları ve ilkeleri, düzenli fiziksel etkinlik, kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz, fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri" olmak üzere 6 temada toplanmıştır.

Çalışma grubunda görüşlerine başvuru alan öğretmenlerden 10'u hareket becerileri temasına ait 5 kazanıma derslerde yer verdiğini ifade etmiş; hareket kavramları ve ilkeleri temasına ait 4 kazanıma 9 öğretmenin derslerde yer verdiği anlaşılmıştır.

Bulgular değerlendirildiğinde düzenli fiziksel etkinlik temasına ait 2 kazanımı ise 2 öğretmenin derslerde işlediği görülmüştür.

4 kazanımla 11 öğretmen tarafından derslerde sıkça kullanılan tema ise kültürel birikimlerimiz ve değerlerimizdir.

Farkındalık noktasında öğretmenler tarafından en fazla bilinen ve kullanılan kazanımlar ise fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri temasına aittir. Temaya ait 14 kazanım 20 öğretmen tarafından bilinmektedir.

Şekil 2: Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müfredatına göre beden eğitimi ve oyun dersinin kazanımlarına dair farkındalıklarına detay inogorafik Tablo Öğretmenlerin paylaştığı 4 kazanım ifadesi ise beden eğitimi ve oyun dersinin müfredatta yer alan herhangi bir kazanımı ile ilişkilendirilememiştir.

Ö5: “Aktif ve sağlıklı hayat becerilerini kavramak ve stratejiler ile birlikte öz yönetim, hareket becerileri ve sosyal becerilerini geliştirerek gelecekteki öğrenim düzeyine hazırlamaktır.”

Ö7: “Beceri geliştirme, disiplin, kendini rahat ifade etme.”

Ö10: “Sosyal, duyuşsal, psikomotor gelişimlerine katkısı sağladığını düşünüyorum.”

Genel olarak bakıldığında öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersinin müfredatta yer alan kazanımlara aşina oldukları söylenebilir.

Şekil 3: Sınıf öğretmenlerinin, güncel fiziki oyunları takip etme durumlarına yönelik görüşleri.

Şekil 3, 12 öğretmenin derslerinde eğitsel oyunları kullandığı, 6 öğretmenin kullanmadığı, 4 öğretmenin de bazen kullandığı görülmüştür. Bazı öğretmenlerin güncel fiziki oyunlarla ilgili görüşleri şu şekildedir:

Ö20: “Özellikle takip ediyorum diyemem ancak sosyal medyada takip ettiğim eğitsel sayfalarda görüyorum.”

Ö21: “Sosyal medya aracılığıyla takip ediyorum.”

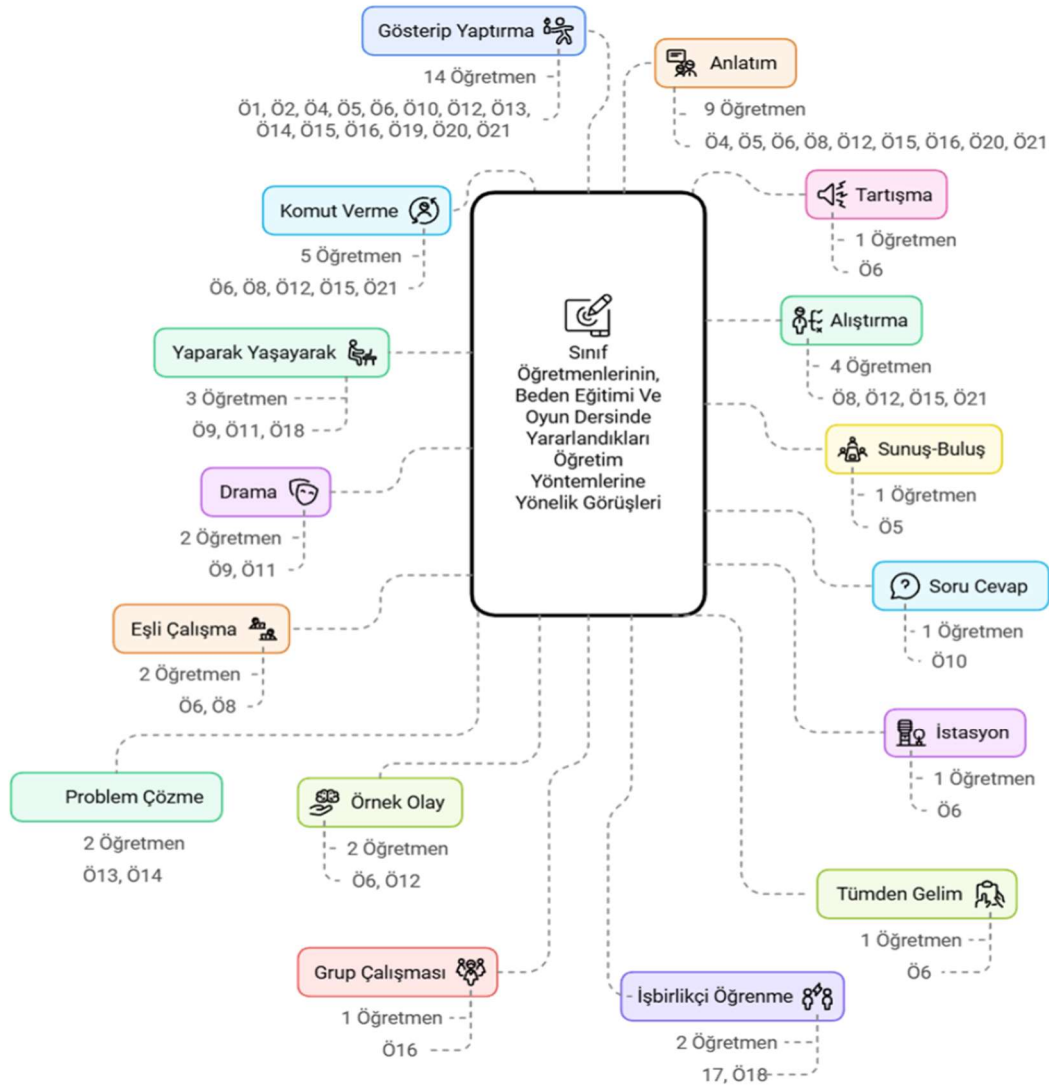
Ö22: “İnternette önüme düşen farklı oyunları görürsem uyguluyorum. Birebir takip ettiğim yok.”

Güncel fiziki oyunları takip noktasında bazı öğretmenlerin sosyal medya ve interneti takip ettiği belirlenmiştir.

Tablo 7 Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinde yararlandıkları öğretim yöntemlerine yönelik görüşleri.

Öğretim yöntemleri	N	Öğretmenler
Gösterip yaptırma	14	Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20, Ö21
Alıştırma	4	Ö8, Ö12, Ö15, Ö21
Sunuş-buluş	1	Ö5
Drama	2	Ö9, Ö11
Eşli çalışma	2	Ö6, Ö8
İstasyon	1	Ö6
Komut verme	5	Ö6, Ö8, Ö12, Ö15, Ö21
Tartışma	1	Ö6
Örnek olay	2	Ö6, Ö12
Tümden gelim	1	Ö6
Anlatım	9	Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö12, Ö15, Ö16, Ö20, Ö21
Yaparak yaşayarak	3	Ö9, Ö11, Ö18
Soru cevap	1	Ö10
Problem çözme	2	Ö13, Ö14
Grup çalışması	1	Ö16
İşbirlikçi öğrenme	2	Ö17, Ö18

Tablo 7’ de verilen öğretmenlerin en çok (f=14) kullandıkları öğretim yönteminin gösterip yaptırma olduğu görülmüştür. Gösterip yaptırma yönteminden sonra sık kullanılan (f=9) ikinci yöntem ise anlatım yöntemi olmuştur. En az kullanılan (f=1) yöntemler ise sunuş-buluş, istasyon, tartışma, tümden gelim, soru cevap ve grup çalışmasıdır.

Şekil 4: Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinde yararlandıkları öğretim yöntemlerine yönelik görüşleri.

Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerden üçünün görüşlerinde ise beden eğitimi ve oyun dersinde yararlandıkları herhangi bir öğretim yöntemine rastlanmamıştır.

Tablo 8 Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi ile ilgili kaynak ve materyallerin yeterlilik durumuna yönelik görüşleri

Yeterlilik durumu	N	Öğretmenler
Yeterli	2	Ö9, Ö11
Yetersiz	17	Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
Kısmen	3	Ö3, Ö15, Ö7

Tablo 8’de 17 öğretmenin kaynak ve materyalleri yeterli bulmadığı, 2 öğretmenin yeterli bulduğu ve 3 öğretmenin de kısmen yeterli bulduğu sonucuna varılmıştır. Materyalleri yetersiz bulan öğretmenlerin gerekçe olarak çalıştıkları okulların imkânsızlıkları olarak gördükleri; kısmen şeklinde değerlendirme yapan öğretmenlerin ise kaynak yetersizliğini öğretmenlerin giderebileceğini düşünmesi etkili olmuştur.

Ö17: “Okulumuzda yeterli düzeyde kaynak ve materyal bulunmamaktadır.”

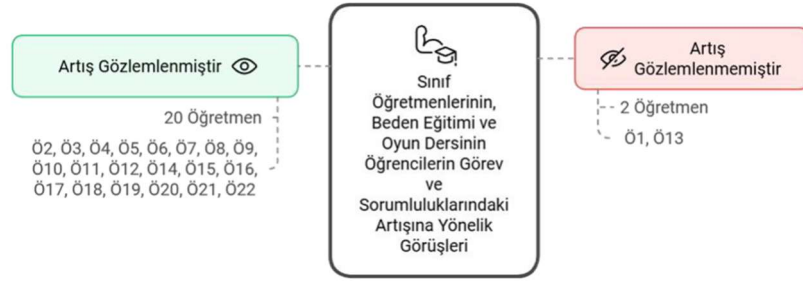
Ö20: “Değil tabi ki, etkinlik kartları her öğretmende bile yok. Daha önceki okulumda top bile yoktu, her şeyi bize almıştık.”

Ö3: “Kaynaklar yeterli. Oyun bahçeleri ve alanlar yetersiz.”

Tablo 9 Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin görev ve sorumluluklarındaki artışına etkisine yönelik görüşleri

Artış durumu	N	Öğretmenler
Artış gözlenmiştir	20	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
Artış gözlenmemiştir	2	Ö1, Ö13

Tablo 9'da beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin görev ve sorumluluklarındaki artışına 20 öğretmen artış gözlenmiştir cevabını verirken 2 öğretmen artış gözlenmediği cevabını vermiştir.

Şekil 4. Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin görev ve sorumluluklarındaki artışına etkisine yönelik görüşleri

Şekil 4'te verilen bilgilerde görüldüğü üzere sınıf öğretmenlerinin derse olan ilgileri, beden eğitimi ve spor dersinde eğlenmeleri, öğrencilerin görev ve sorumluluklarını olumlu yönde etkilemiştir. Görev ve sorumluluklarında etkisi olmadığını düşünen görüşün kaynağında öğretmenin dersi düzenli yapmaması yatmaktadır.

Ö13: "Beden eğitimi ve oyun dersini düzenli olarak yapmadığım için görev ve sorumluluklarındaki artışı gözlemlenememiştir."

Ö16: "Öğrencilerin görevi ve sorumluluk almada daha istekli olduğu ve sorumluluklarını yerine getirmede olumlu artış olmuştur."

Ö20: "Öğrencilerin yeteneklerini, kendilerini keşfetmeleri anlamında çok önemli etkiye sahiptir. Eğlenen durum ve ortamlarda görev ve sorumluluk alımı üst düzeydedir."

Tablo 10 Sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersine katılım düzeylerine yönelik görüşleri

Katılım düzeyi	N	Öğretmenler
Yüksek katılım	22	Tamamı

Tablo 10'de sınıf öğretmenlerinin tümü, öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersine katılımlarının yüksek düzeyde olduğunu belirtmiştir. Genel olarak katılımın yüksek bulunmasında gerekçe olarak öğrencilerin hareketliliği vurgulanmıştır.

Ö20: "Yüzde yüz. En istekli oldukları ders diyebilirim. Hareketlilik onların işi."

Ö21: "Çocukların eğlendikleri ve kendilerini özgür hissettikleri ders olduğu için katılım yüksek düzeydedir."

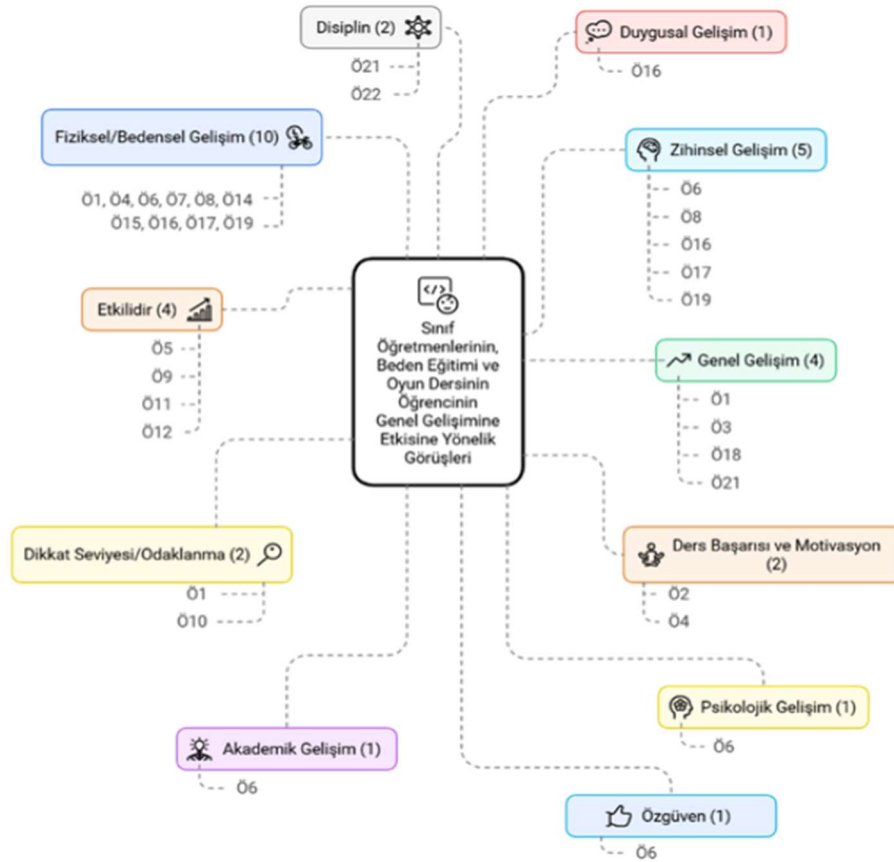
Ö22: "En sevdikleri ve en istekli katıldıkları ders."

Tablo 11 Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencinin genel gelişimine etkisine yönelik görüşleri

Görülen gelişim alanları	N	Öğretmenler
Genel gelişim	4	Ö1, Ö3, Ö18, Ö21
Fiziksel/bedensel gelişim	10	Ö1, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19
Zihinsel gelişim	5	Ö6, Ö8, Ö16, Ö17, Ö19
Duygusal gelişim	1	Ö16
Dikkat seviyesi/odaklanma	2	Ö1, Ö10,
Ders başarısı ve motivasyon	2	Ö2, Ö4
Psikolojik gelişim	1	Ö6
Özgüven	1	Ö6
Akademik gelişim	1	Ö14
Disiplin	1	Ö21, Ö22
Etkilidir	4	Ö5, Ö9, Ö11, Ö12

Tablo 11’de beden eğitimi ve oyun dersinde 20 öğretmen, dersin çocukların gelişimine olumlu katkısının olduğunu belirtmiş hatta gelişim gösterilen alanlardan bahsetmişlerdir. Bir öğretmen soruyu boş bırakmış bir öğretmen de öğrencinin genel gelişimine beden eğitimi ve oyun dersinin etkisinin gözlemlenemediğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan 10 öğretmenin, beden eğitimi ve oyun dersinde en fazla gelişim gösterilen alanın fiziksel/bedensel gelişim, 5 öğretmenin de zihinsel gelişim yorumunda bulunduğu görülmüştür.

Şekil 5. Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencinin genel gelişimine etkisine yönelik görüşleri

Şekil 5, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin genel gelişimine yönelik görüşlerini kapsamaktadır. Veriler incelendiğinde, öğretmenlerin büyük bir kısmının beden eğitimi ve oyun dersinin en çok fiziksel/bedensel gelişim üzerinde etkili olduğunu düşündükleri görülmektedir (10 öğretmen). Bunun yanında, zihinsel gelişim (5 öğretmen) ve genel gelişim (4 öğretmen) alanlarında da olumlu görüşler ifade edilmiştir. Ancak, duygusal gelişim, psikolojik gelişim ve özgüven gibi alanlarda oldukça düşük bir farkındalık dikkat çekmektedir; her biri yalnızca bir öğretmen tarafından vurgulanmıştır. Dikkat seviyesi/odaklanma ile ders başarısı ve motivasyon konularında ise orta düzeyde bir farkındalık olduğu anlaşılmaktadır (2 öğretmen). Disiplin ve akademik gelişim gibi alanlarda da sınırlı sayıda öğretmenin görüş belirttiği görülmektedir. Bununla birlikte, uygulamaların genel olarak etkili olduğu yönünde bir kanaat bulunmaktadır (4 öğretmen).

Tablo 12 Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinin akademik başarıya etkisine yönelik görüşleri

Etki durumu	N	Öğretmenler
Etkisi vardır	16	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
Kısmen etkilidir	5	Ö1, Ö3, Ö9, Ö11, Ö18

Tablo 12’de beden eğitimi ve oyun dersinin çoğu öğretmen tarafından akademik başarıya etkisinin olduğu belirtilmiştir. 5 öğretmen kısmen etkilidir ifadesinde bulunmuşlardır. Bir öğretmen de beden eğitimi ve oyun dersinin akademik başarıya olan etkisine dair görüş bildirmemiştir. Olumlu etki yaptığını düşünen öğretmen görüşlerinde dersin öğrencilerin okula devam etmesinde önemli rol oynadığını ortaya çıkarmıştır.

Ö6: “Öğrencinin okulu sevmesine, okula devam etmesine destek oluyor. Dersini düzenli takip eden öğrencilerde öğrenme hızlı olmakta, pekiştirme çalışmalarında da pratik yapmaktadır. Bu yüzden akademik başarısı artırıyor.”

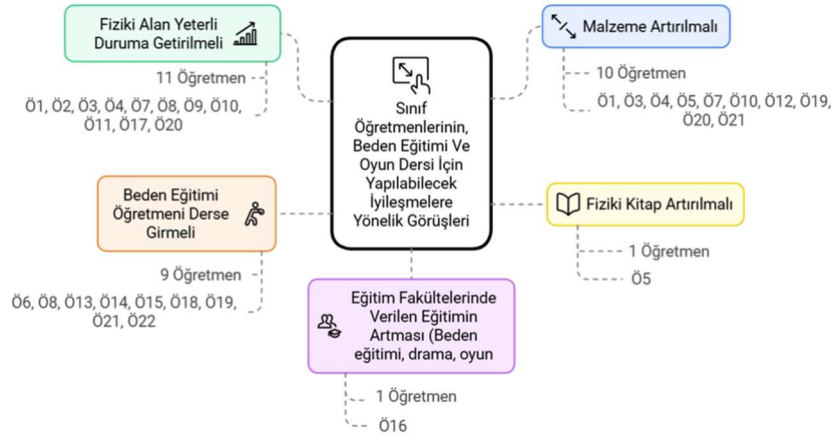
Ö16: “Derste kazandığı olumlu davranışların diğer derslerindeki başarılarını olumlu yönde etkilediği görülmektedir”

Tablo 13 Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları güçlüklerle yönelik görüşleri

Karşılaşılan güçlükler	N	Öğretmenler
Fiziki alan yetersizliği (Oyun alanı, spor salonu, saha)	12	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö15, Ö16, Ö20
Malzeme yetersizliği	17	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö12, Ö13, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
Alan öğretmeni olmaması	3	Ö14, Ö19, Ö22
Alanda yetersiz olma durumu	3	Ö6, Ö21, Ö22
Güçlükle karşılaşılma	1	Ö18

Tablo 13’e bakıldığında öğretmenlerin en fazla (f=17) materyal eksikliğinden dolayı güçlük yaşadıkları görülmüştür. Daha sonra (f=12) oyun alanı, spor salonu konusunda yetersizlikler belirtilmiştir. 3 öğretmen beden eğitimi alanında kendini yetersiz hissederken 3 öğretmen de derslere beden eğitimi öğretmeni girmediği için güçlük yaşadığını dile getirmiştir.

Ö6: “En çok malzeme sıkıntısı yaşamaktayız. Müfredat programının yoğun olmasının nedeniyle eğitici oyunlar kısmında biraz zorlanmaktayız. En önemlisi alan öğretmenlerinin bilgi ve tecrübesine sahip olmadığımız için öğrencilere yeterli olmadığımızı düşünüyorum.”

Şekil 6. Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi için yapılabilecek iyileşmelere yönelik görüşleri

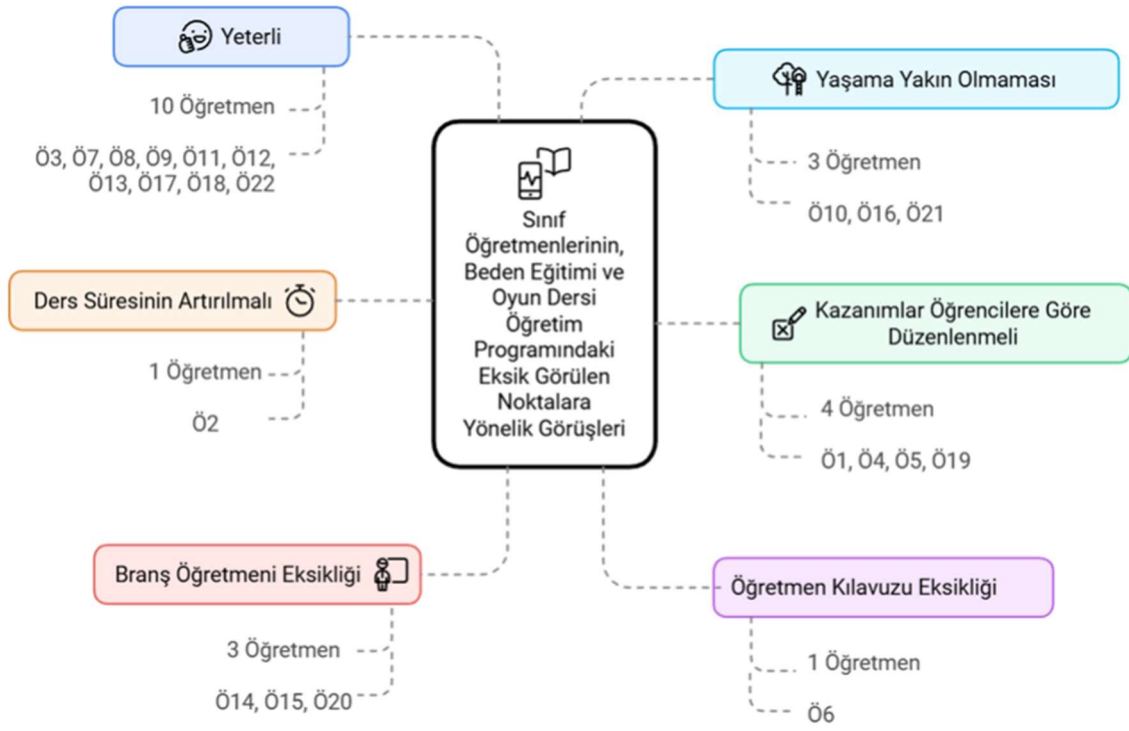
Şekil 6 sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde yapılabilecek iyileştirmelere yönelik görüşlerini göstermektedir. Veriler incelendiğinde, öğretmenlerin büyük bir kısmının fiziki alanların yeterli duruma getirilmesi gerektiği konusunda hemfikir olduğu görülmektedir (11 öğretmen). Bu bulgu, fiziki altyapının iyileştirilmesinin dersin kalitesi ve öğrencilerin gelişimi üzerinde önemli bir etkisi olacağına dair yaygın bir kanıyı ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, malzeme yetersizliği de sıklıkla vurgulanan bir diğer konu olup, 10 öğretmen malzemelerin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Bu durum, dersin etkinliği ve verimliliği açısından gerekli araç-gereç eksikliklerinin giderilmesinin önemini göstermektedir. Buna karşın, fiziki kitapların artırılmasına yönelik öneri yalnızca bir öğretmen tarafından dile getirilmiş olup, bu önerinin diğerlerine göre daha az önceliklendirildiği anlaşılmaktadır. Beden eğitimi derslerine uzman beden eğitimi öğretmenlerinin girmesi gerektiği görüşü ise 9 öğretmen tarafından desteklenmiş ve bu durum, derslerin uzman kişiler tarafından verilmesinin eğitim kalitesini artıracağına yönelik bir farkındalığın olduğunu göstermektedir. Eğitim fakültelerinde beden eğitimi, drama ve oyun gibi derslerin artırılmasına yönelik öneri ise yalnızca bir öğretmen tarafından belirtilmiş ve bu konudaki farkındalığın düşük olduğu izlenimi vermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin fiziki koşulların ve malzemelerin iyileştirilmesi gibi somut ve doğrudan uygulanabilir iyileştirmelere daha fazla odaklandıkları, buna karşın eğitim fakültelerindeki ders içeriklerine yönelik önerilerin sınırlı kaldığı anlaşılmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin daha çok kısa vadede etkisini gösterecek iyileştirmelere öncelik verdiklerini düşündürmektedir.

Bunun yanında derslere branş öğretmeni girmesi yapılacak iyileşmelere yönelik görüşlerdendir.

Ö6: “Beden eğitimi öğretmenlerinin bu derse girmeleri yapılabilecek en iyi iyileşme olacaktır. Beden eğitimi ve oyun dersi kazanımları yapılması gerekene uygun olarak yazılmalıdır. Örnek oyun çalışmaları ile desteklenmelidir. Farklı alanlarla ilgili (halk oyunları, futbol, basketbol vb) öğretmenlerin desteği ile seçmeli dersler oluşturulmalıdır.”

Ö8: “İlk okulun ilk kademesi, birinci sınıftan itibaren derslere alanında uzman öğretmenler tarafından verilmeli. Okullarda çocukların oynayabilecekleri fiziksel şartlara uygun oyun alanları yapılmalı.”

Ö15: “Branş öğretmenleri ilkökul birinci sınıftan başlayarak bu dersi okutmalı. Bu, dersle ilgili verimli faydayı artırıcı bir profesyonel katkı sunacaktır.”

Şekil 7 Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programındaki eksik görülen noktalara yönelik görüşleri

Şekil 7 sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programında eksik gördükleri noktalara ilişkin görüşlerini ortaya koymaktadır. Veriler incelendiğinde, öğretmenlerin önemli bir kısmının (10 öğretmen) mevcut öğretim programını yeterli bulduğu görülmektedir. Bu durum, programın genel olarak kabul gördüğünü ve büyük bir kesim tarafından olumlu değerlendirildiğini göstermektedir. Ancak, kazanımların öğrencilere göre düzenlenmesi gerektiği yönünde 4 öğretmen tarafından dile getirilen görüş, programın daha esnek ve öğrenci odaklı hale getirilmesine ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Branş öğretmeni eksikliği ise 3 öğretmen tarafından belirtilmiş olup, derslerin uzman kişiler tarafından yürütülmesinin önemine vurgu yapmaktadır. Ayrıca, programın yaşama yakın olmaması yönündeki eleştiriler (3 öğretmen), ders içeriklerinin öğrencilerin günlük yaşamıyla daha ilişkili ve uygulanabilir olmasının gerekliliğine işaret etmektedir. Buna karşılık, ders süresinin artırılması ve öğretmen kılavuzu eksikliği gibi konular yalnızca birer öğretmen tarafından dile getirilmiş olup, bu konularda farkındalığın daha düşük olduğu söylenebilir. Genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin çoğunluğu programı yeterli bulmakla birlikte, öğrenci odaklılık, uzman öğretmen desteği ve daha uygulamalı içeriklere yönelik bazı iyileştirmelerin yapılması gerektiği anlaşılmaktadır. Bu bulgular, öğretim programının daha esnek ve ihtiyaçlara cevap veren bir yapıya kavuşturulması gerektiğini düşündürmektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırma bulgularının analizi sonucunda eğitsel oyun kullanımı noktasında sınıf öğretmenlerinin tamamı derslerinde eğitsel oyunları kullanmaktadır. Bu durum sınıf öğretmenlerinin derslerinde eğitsel oyunları tamamen göz ardı etmediğini, eğitsel oyunlara gereken önemi verdiğini göstermektedir.

Diğer yandan araştırma kapsamında elde edilen verilerden öğretmenlerin genel olarak Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Öğretim Programı'ndaki kazanımlara aşina olduğu; öğretmenlerce en çok bilinen ve kullanılan kazanımların "fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri", "Kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz", "Hareket becerileri" ve "Hareket kavramları ve ilkeleri" olduğu; düzenli fiziksel etkinlik

temasına ait kazanımların kullanımının ise düşük olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin genel farkındalık düzeyi yüksek olmakla birlikte müfredat dışı kazanım ifadesi kullanan öğretmenlerin varlığı bazı öğretmenlerin müfredat dışı hedefler belirlediğini göstermektedir.

Çalışma grubundan yer alan ve görüşlerine başvurulmuş öğretmenlerden çoğunun güncel fiziki oyunları takip ettiği görülmüştür. Güncel fiziki oyunları takip noktasında genellikle sosyal medya ve internetin dikkate alındığı anlaşılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin birçoğu eğitsel oyunlar sırasında dersin uygulamalı bir ders olmasının da etkisiyle öğretim yöntemi olarak sıklıkla gösterip yaptırma ve anlatım yöntemini kullandığı, az da olsa tartışma, istasyon, soru-cevap gibi diğer yöntemlere yer verdikleri, birkaç öğretmenin de yöntemden bağımsız ders işledikleri belirlenmiştir.

Kaynakların ve materyallerin yeterliliği ile ilgili olarak ise sınıf öğretmenlerinin nerdeyse tamamına yakını kaynak ve materyalleri yetersiz bulmakta ve yetersizliğin temel nedeni olarak da okulların imkânlarının oyun bahçesi, etkinlik kartı gibi spor malzemesi olarak yetersizliğine bağlamaktadır. Bir diğer sebep olarak da branş öğretmenlerinin derse girmemesini görmektedir.

Öğretmen görüşlerinden öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersine katılımlarının yüksek olduğu, dersin öğrencilerin görev ve sorumluluklarında artış sağladığı, ayrıca dersin öğrencilerin genel gelişimine (fiziksel/bedensel ve zihinsel) olumlu katkı sağladığı tespit edilmiştir. Diğer yandan öğretmenler, beden eğitimi ve oyun dersinin okula devamı artırdığını, öğrenme ortamının eğlenceli hale getirdiğini; bu sayede de dersin öğrencilerin akademik başarılarını olumlu etkilediğini düşünmektedir.

Görüşlerine başvurulmuş sınıf öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersinde eksikliklerin giderilmesi noktasında iyileştirme önerisi olarak fiziki alan ve malzeme eksikliğinin giderilmesi ile branş öğretmenlerinin derslere girmesini öne çıkarmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin yarıya yakını Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'nı yeterli bulmaktadır. Yetersiz bulan öğretmenler; kazanımların öğrenciye uygun olmaması, programın yaşama yakın olmaması, branş öğretmeni eksikliği ve ders süresinin yetersizliği gibi sorunları dile getirmiştir.

Sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde beden eğitimi ve oyun dersinin sınıf öğretmenlerince önemli bir ders olarak görüldüğü ancak fiziki şartlar, materyal eksikliği ve branş öğretmeni ihtiyacı gibi temel sorunların çözülmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Diğer yandan öğretmen görüşlerinden beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin gelişimine olumlu katkısı açıkça görülmesine rağmen dersle ilgili altyapı, materyal ve insan kaynakları alanlarındaki eksikliklerinin giderilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Araştırmada tüm sınıf öğretmenlerinin derslerinde eğitsel oyunları kullanıyor olması, eğitsel oyunların öğrenme sürecindeki önemini sınıf öğretmenleri tarafından kabul edildiğini göstermektedir. Benzer şekilde Can ve diğerleri (2011), sınıf öğretmenliği öğrencilerinin beden eğitimi ve oyun öğretimi dersinden verimli bir şekilde faydalandıklarını ortaya koymuştur.

Sınıf öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'ndaki kazanımlara genel olarak aşına olmaları olumlu olmasına rağmen bazı sınıf öğretmenlerinin müfredat dışı kazanım ifadeleri kullanması, öğretim programının yeterince içselleştirilmediğini göstermektedir ki benzer bir şekilde Çivril-Kara, Küçük-Kılıç ve Öncü (2017) de oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeyi amaçladığı çalışmada sınıf öğretmenlerinin dersin program amaç ve içerik olarak bilmediklerini ortaya koymuştur.

Araştırmada beden eğitimi ve oyun dersinin önemli bir sorunu olarak görülen fiziki imkanlar ve materyal yetersizliği sorunun yaygınlığı alan yazındaki benzer çalışmalarda da tespit edilerek (Güven ve Yıldız, 2014; Özkan Navdar, 2017; Çakır ve Şentürk, 2019) okullardaki spor altyapısının yetersizliği vurgulanmıştır.

Branş öğretmeni eksikliği, sınıf öğretmenleri tarafından araştırmada sıkça vurgulanan bir diğer sorundur. İlkokullarda gerçekleştirilen beden eğitimi ve oyun dersleri için branş öğretmeni istihdamının gerekliliğini ortaya koyan çalışmalardan (Şentürk, Yılmaz ve Gönener, 2015; Çıldır, 2019) sınıf öğretmenlerinin bu dersi yürütmekte zorlandıkları anlaşılmaktadır. Sandıkçı (2021) ise çalışmasında alan yazından farklı olarak öğretmenlerin üniversitelerde aldıkları eğitim veya aldıkları hizmet içi sayesinde kendilerini yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır.

Öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersine katılım düzeylerinin yüksek olması ve dersin öğrencilerin genel gelişimine olumlu katkı sağladığının tespit edilmesi Sarışık, vd. (2023) ile Dudley ve Yüğü (2020)'nün çalışmalarındaki bulgularla örtüşmektedir. Bu sonuçlar beden eğitimi ve oyun dersinin eğitim sistemindeki yerinin korunması gerektiğini göstermektedir.

Öğretmenlerin güncel fiziki oyunları takip etmek için sosyal medya ve interneti kullanmaları, öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde dijital kaynakları kullandığını göstermektedir (Sabzian ve diğerleri, 2013). Bu durum dijital çağın getirdiği bir yenilik olarak değerlendirilerek öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde dijital kaynakların rolünü ortaya koymaktadır.

Araştırma sonuçları, beden eğitimi ve oyun dersinin okula devamı artırdığını ve öğrenme ortamını eğlenceli hale getirdiğini göstermektedir. Benzer olarak Shropshire, Carroll ve Yim (1997) ile Güvendi ve Serin (2019) de beden eğitimi kapsamındaki etkinliklerin öğrencilerin okul motivasyonuna olumlu etkisini ortaya koymuştur.

Öğretim programını yetersiz bulan öğretmenlerin eleştirileri, özellikle kazanımların öğrenci seviyesine uygunluğu ve programın yaşama yakınlığı konularında yoğunlaşmaktadır. Benzer şekilde Kuzu ve Aslan (2014), oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımlarının öğrenci gelişimlerine uygun olmadığını ortaya koyarken Can Ceylan (2015) ile Temel (2018) ise çalışmasında bu durumun aksini savunmuş, dersin öğretim programındaki kazanımların öğrenci seviyesine uygun olduğunu ve büyük bölümünün öğrencilere kazandırıldığını belirlemiştir.

Alanyazın incelendiğinde, ilkokul ve sınıf öğretmenlerinin oyun ve hareket eğitimi konusundaki görüşlerini ele alan çeşitli çalışmalar dikkat çekmektedir. Örneğin, Tortop (2005) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada, sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun beden eğitimi derslerinde materyal konusunda yeterli destek alamadıkları ve bu nedenle dersleri amaca uygun şekilde işleyemedikleri belirtilmiştir. Ayrıca, diğer etkinliklerin yoğunluğu nedeniyle beden eğitimi derslerine yeterince zaman ayıramadığı ifade edilmiş ve ders saatlerinin artırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Araştırmada, sporla ilgilenen öğretmenlerin ise beden eğitimi dersine yönelik daha olumlu tutum sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bulgular, beden eğitimi dersinin etkin bir şekilde işlenebilmesi için öğretmenlerin desteklenmesi ve derslerin daha verimli hale getirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Şirinkal ve arkadaşlarının (2006) Erzurum'da sınıf öğretmenleriyle gerçekleştirdikleri çalışma, öğretmenlerin spor faaliyetlerine aktif katılım sağlamadıklarını, ders araç-gereçlerinin yetersiz olduğunu ve bu araç-gereçleri kullanma konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını ortaya koymuştur. Bu eksikliklerin, beden eğitimi derslerinin amaca uygun şekilde işlenememesine ve öğrencilerin hareket ihtiyacının karşılanamamasına neden olduğu belirtilmiştir.

Taşmektepligil ve arkadaşları (2006) ise çalışmalarında, beden eğitimi ders sürelerinin hedeflere ulaşmak için yetersiz olduğunu vurgulamışlardır. Araştırma bulgularına göre, öğrenciler beden eğitimi derslerini sevmekte, yorulmadan katılım sağlamakta ve dersin, arkadaşlık ilişkilerini olumlu yönde geliştirdiği ifade edilmektedir.

Ayrıca, derslerin öğrencilerin yeteneklerini fark etmelerine katkı sağladığı belirtilmiş; ancak idarenin spor etkinliklerine yeterli desteği vermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Karademir ve Çoban'ın (2010) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmada, öğrencilerin beden eğitimi etkinlikleri ile sınıf içi performansları arasında pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, öğretmenlerin lisans eğitiminde beden eğitimi konusunda yeterince eğitim almadıkları, spor yapan öğretmenlerin derse yönelik özgüvenlerinin daha yüksek olduğu ancak beden eğitimi derslerinin alan öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiği yönünde bir görüş olduğu belirtilmiştir. Çalışmada ayrıca, öğrencilerin kıyafet değişimi, ders ortamı ve tesis yetersizliği gibi sorunlarla karşılaştıkları; velilerin ise sporun uygun koşullarda yapılmadığını düşündükleri için dersi önemsemedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmalar, beden eğitimi derslerinde karşılaşılan yapısal ve uygulamaya yönelik eksikliklerin giderilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Altun (2016), "İlkokul oyun ve fiziki etkinlikler dersi yeni öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşleri ile değerlendirilmesi" başlıklı çalışmada, oyun alanlarının eksikliği ve araç-gereç yetersizliği gibi sorunların yanı sıra, sınıf öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitim ve seminerlerin düzenlenmesi gerektiğini vurgulamış; ayrıca bu dersin beden eğitimi öğretmenleri tarafından verilmesinin uygun olabileceği sonucuna ulaşmıştır.

Bayat ve arkadaşları (2016), "Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin görüşleri" konulu çalışmalarında, öğretmenlerin bu dersle ilgili hizmet öncesi eğitimlerinin yetersiz olduğunu ve alan bilgisi eksikliği yaşadıklarını belirtmişlerdir. Çalışmada, öğretmenlerin öğretim programından kaynaklanan zorluklarla karşılaştıkları, okul donanımının ve araç-gereçlerin yetersizliğinin derslerin işlenmesini olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Buna ek olarak, öğretmenler bu dersin çocukların bilişsel, fiziksel ve sosyal gelişimleri açısından önemli olduğunu vurgulamış, ancak ders saatlerini etkili kullanmakta zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

Can ve Çava (2018), açık uçlu sorularla gerçekleştirdikleri çalışmalarında, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin etkinliklerinin amaca uygun şekilde gerçekleştiğini, bunun öğrencilerin derse istekli katılımı, mutlu ve eğlenceli bir ortamda duygularını özgürce ifade edebilmeleri ile ilişkili olduğunu ortaya koymuşlardır. Bununla birlikte, öğretmenlerin bir kısmı derslerde malzeme ve ortam yetersizliği nedeniyle çeşitli sorunlar yaşadıklarını belirtmiştir.

Bu bulgular, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin etkili işlenmesi için öğretmenlerin desteklenmesi ve altyapı eksikliklerinin giderilmesi gerektiğini göstermektedir.

Timurtaş (2019), "Okul öncesi ve ilköğretim öğretmenlerinin hareket ve oyun eğitimine bakış açılarının incelenmesi" başlıklı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlik uygulamalarına yönelik bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla seminerler ve kurslar düzenlenmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Çalışmada, bu eğitimlerde okul, aile ve öğretmen iş birliğinin sağlanmasının sürecin etkinliğini artıracığı vurgulanmıştır. Ayrıca, fiziksel etkinlikler dersinde farklı derslerin işlenmemesi gerektiği, okulların fiziksel altyapı sorunlarının giderilmesi ve uygulamalara uygun bir ders ortamının sağlanmasının önemli olduğu belirtilmiştir.

Çar (2022) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin 53, oyun kavramına yönelik ise 41 metafor ürettikleri belirlenmiştir. Beden eğitimi dersine yönelik metaforlar "sağlık, eğlence ve rahatlık", "kural", "beklenen ve istenen", "özgürlük", "fiziksel hareketlilik" ve "temel yaşam" faktörleri altında toplanırken; oyun kavramına ilişkin metaforlar "eğitim-öğretim", "eğlence", "rahatlık", "hayat/temel yaşam", "sağlık" ve "özgürlük" kategorilerinde sınıflandırılmıştır. Öğretmenlerin bu konudaki algılarının genel olarak olumlu olduğu

beden eğitimi ile oyun dersinin temel gereksinimleriyle uyumlu şekilde değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tümkiye ve Gündoğan (2003), Mersin ilinde gerçekleştirdikleri araştırmada, beden eğitimi dersinin öğrencilerin çok yönlü gelişimine katkı sağladığını ve akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte, öğretmenlerin oyunlarda rekabet ortamının engelli öğrencilerde yetersizlik hissi oluşturabileceği endişesi taşıdıkları ve bu nedenle oyun seçiminde bu öğrencileri de dikkate almaları gerektiği vurgulanmıştır. Çalışmada ayrıca, ders hazırlığında karşılaşılan fiziksel problemler, malzeme eksikliği ve oyun alanı yetersizliğinin önemli sorunlar arasında yer aldığı belirtilmiştir.

Bu bulgular, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin etkili bir şekilde yürütülmesi için öğretmenlerin desteklenmesi ve ders ortamının iyileştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

İçel ve Oğuz (2023), Afyon ilinde sınıf öğretmenleriyle gerçekleştirdikleri çalışmalarında, beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin çeşitli sorunlara dikkat çekmişlerdir. Çalışma bulgularına göre, programın planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarında bazı yönlerin tam olarak uygulanamadığı, merkezi sınav dönemlerinde teorik derslerin işlendiği, oyun alanlarının yetersiz, zeminin ise sert ya da kötü durumda olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin malzeme konusunda destek alamadıkları, bu nedenle planlama yapamadıkları ve kazanımlara uygun etkinlikler oluşturamadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Çelik ve arkadaşları (2024), beden eğitimi dersinde branş öğretmenlerinin gerekliliği üzerine yaptıkları çalışmada, literatür taraması yaparak bu dersin çocukların yaşamında önemli bir yer tuttuğunu ve akademik başarıyı artırdığını vurgulamışlardır. Araştırma, beden eğitimi dersinin uzman öğretmenler tarafından verilmesi gerektiğini ve okullarda fiziki koşulların iyileştirilerek eksikliklerin giderilmesinin önemini ortaya koymuştur.

Taran ve Kangalgil (2024), kadın öğretmenlerin beden eğitimi dersini uygularken erkek öğretmenlere göre daha fazla zorluk yaşadıklarını ve genç öğretmenlerin kıdemli öğretmenlere kıyasla bu derslerde daha yeterli olduklarını tespit etmişlerdir. Ayrıca, kıdem yılı arttıkça öğretmenlerin dersin amacına yönelik inançlarının azaldığı, bunun da yeniliklere karşı negatif tutumlar geliştirme ve tükenmişlik hissiyle ilişkili olabileceği sonucuna varmışlardır.

Bu çalışmalar, beden eğitimi derslerinin daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlere yönelik desteklerin artırılması, fiziki koşulların iyileştirilmesi ve öğretmen motivasyonunun sürdürülebilir kılınması gerektiğini göstermektedir.

ÖNERİLER

Araştırma bulgularına dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilebilir:

Okullardaki fiziki altyapı ve spor malzemesi eksikliklerinin giderilmesi için kaynak aktarılmalı, ilkokullarda beden eğitimi branş öğretmeni istihdamı yaygınlaştırılmalı, öğretim programı saha deneyimleri ışığında güncellenmeli, sınıf öğretmenlerine beden eğitimi ve oyun dersi özelinde hizmet içi eğitim desteği verilmelidir..

Kısaltmalar / Abbreviations

T Teorik
U Uygulama
MEB Mili Eğitim Bakanlığı
YÖK Yükseköğretim Kurulu

Beyanlar / Declarations

Etik Onay ve Katılım Onayı / Ethics approval and consent to participate

Araştırma, Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu'ndan 25.01.2024 tarihli ve E-51694156-050.04-183386 sayılı 31

numaralı karar ile etik onay almış ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından MEB.TT.2024.001463 başvuru numarası ve 09.10.2024 tarihli onay ile gerekli izinler sağlanmıştır. Bu çalışmanın hazırlanması ve yazım sürecinde, "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında bilimsel, etik ve alıntı kurallarına titizlikle uyulmuştur. Bu çalışma başka bir akademik yayın ortamına değerlendirilmek üzere gönderilmemiştir.

Veri Ve Materyal Erişilebilirliği / Availability of data and material

The data that support the findings of this study are available from the corresponding author upon reasonable request. The dataset will be accessible only for academic purposes, and any use of the data will recognize the original study and maintain the confidentiality of the participants.

Çıkar Çatışması / Competing interests

The authors declare that they have no known competing financial interests or personal relationships that could have appeared to influence the work reported in this paper.

Fon Desteği / Funding

Bu çalışma, kamu, ticari veya kar amacı gütmeyen sektörlerden herhangi bir özel fonlama desteği almamıştır / This study did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Yazar Katkıları / Author contributions

Çalışmanın tasarımı ve planlanması, Veri toplama, analizi veya yorumlanması: K.G.K., Makalenin yazımı: K.G.K., Z.Ç.; Veri düzenleme, yöntem belirleme, yazım – özgün taslak, yazım – gözden geçirme ve düzenleme: K.G.K., Z.Ç. Tüm yazarlar, makalenin önemli noktalarını eleştirel bir şekilde gözden geçirmiştir. Tüm yazarlar makalenin son halini onaylamıştır.

Teşekkür / Acknowledgements

None / Not applicable

APA 7 Citation

Kaplan, K.G., & Çakır, Z. (2025). Classroom teachers' perspectives on physical education and play lessons. *International Journal of Health, Exercise, and Sport Sciences (IJOSS)*, 2(1), 1–18.

MLA Citation

Kaplan, K.G., & Çakır, Z. "Classroom teachers' perspectives on physical education and play lessons." *International Journal of Health, Exercise, and Sport Sciences (IJOSS)*, vol. 2, no. 1, Feb. 2025, pp. 1–18.

ISO 690 Citation

Kaplan, K.G., & Çakır, Z. "Classroom teachers' perspectives on physical education and play lessons." *International Journal of Health, Exercise, and Sport Sciences (IJOSS)*, vol. 2, no. 1, Feb. 2025, pp. 1–18.

Vancouver Citation

Kaplan, K.G., & Çakır, Z. Classroom teachers' perspectives on physical education and play lessons. *International Journal of Health, Exercise, and Sport Sciences (IJOSS)*. 2025;2(1):1–18.

References / Kaynaklar

- Altun, M. (2016). İlkokul oyun ve fiziki etkinlikler dersi yeni öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi: Kırşehir ili örneği. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 327–347. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/amauefd/issue/27423/288455>
- Baran, M. (1999). *Çocuk oyunları*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Bayat, S., Kaymak, M. N., & Balcı, O. (2016). Primary teachers' opinions about the difficulties encountered in the Play and Physical Activities course: Sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinde karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin görüşleri. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 4917–4930. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/3906>
- Boratav, P. N. (1973). *100 soruda Türk folkloru*. İstanbul: Bilgesi Yayıncılık.
- Çakır, E., & Şentürk, H. E. (2019). Beden eğitimi ve oyun dersinin öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 14(5), 2199–2217.
- Can Ceylan, G. (2015). İlkokul II. sınıf oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*.
- Can, S., & Çava, G. (2018). Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ilkokulda uygulanan oyun ve fiziki etkinlikler dersinin değerlendirilmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 261–273. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/411490>
- Can, S., Ökmen, A. Ş., & Durukan, E. (2011). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin beden eğitimi ve oyun öğretimi dersine ilişkin görüşlerin incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*.
- Coşkuntürk, O. S., Kurcan, K., Yel, K., & Güzel, S. (2023). Teknolojik gelişmelerin hareketsiz yaşama ve çocuklarda psikomotor gelişime etkileri. *Dede Korkut Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 48–59.
- Çar, B. (2022). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ve oyun kavramı ile ilgili algılarının incelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 105–117. <https://doi.org/10.24315/trkefd.318132>
- Çelik, A., & Şahin, M. (2013). Spor ve çocuk gelişimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(1), 467–478. https://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/79201/makaleler/6/1/arastirmx_79201_6_pp_467-478.pdf
- Çelik, M. V., Mete, M. S., Akşit, G., Ata, D., Uzundede, M., & Yaşar, E. (2024). İlkokullarda beden eğitimi dersinin uygulama şekli ve branş öğretmenlerine olan ihtiyaç. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (IJSHSR)*, 11(106), 828–837. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11113030>
- Çıldır, A. (2019). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*. Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.

- Çivril-Kara, R., Küçük-Kılıç, S., & Öncü, E. (2017). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi hakkındaki görüşleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 8(15), 17–46. <https://dergipark.org.tr/en/pub/eibd/issue/31879/350394>
- Çoban, B., & Ünveren, A. (2007). Sınıf öğretmenleri, beden eğitimi öğretmenleri, stajyer öğrenciler ve öğretmelemler için beden eğitimi ve oyun öğretimi. Nobel Yayınları.
- Dönmez, N. B. (1992). Üniversite çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü ve kız meslek lisesi öğrencileri için oyun kitabı. İstanbul: Esin.
- Draper, C. E., Achmat, M., Forbes, J., & Lambert, E. V. (2012). Impact of a community-based programme for motor development on gross motor skills and cognitive function in preschool children from disadvantaged settings. *Early Child Development and Care*, 182(1), 137–152. <https://doi.org/10.1080/03004430.2010.547250>
- Dudley, D., & Yüku, R. (2020). What effect on learning does increasing the proportion of curriculum time allocated to physical education have? A systematic review and meta-analysis. *European Physical Education Review*, 26(1), 85–100. <https://doi.org/10.1177/1356336X19830113>
- Duman, G. (2014). Hareket eğitimine giriş. İçinde G. Duman (Ed.), *Okul öncesi dönemde beden eğitimi* (s. 1–32). Ankara: Hedef Yayıncılık.
- Elkind, D. (2011). *Oyunun gücü*. Ankara: İmge Yayınları.
- Orkun Erkilic, T., Bayraktar, B., Erkilic, A. O., & Özcan, G. B. (2024). Determination of Salivary Cortisol Levels and Nutrition, Smoking and Physical Activity Status of University Students during the Exam Period. *Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi*, 14(3), 594-604.
- Güneş, H. (2003). *Çocuk oyunları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Güven, Ö., & Yıldız, Ö. (2014). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinden beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 525–538 <https://openaccess.mku.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12483/2223>
- Güvendi, B., & Serin, H. (2019). Sınıf öğretmenliği adaylarının oyun ve fiziksel etkinlikler dersine yönelik tutumları ile fiziksel aktiviteye katılım motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(72), 1922–1933. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/834073>
- Hekim, M. (2016). Çocuklarda beden eğitimi, spor ve oyun etkinliklerine katılımın kemik gelişimi üzerine etkilerinin değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(2), 66–71. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gumussagbil/issue/23824/253816>
- İçel, K., & Oğuz, A. (2023). Beden eğitimi ve oyun öğretim programının uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(4), 1311–1327. <https://doi.org/10.33206/mjss.1304261>
- Karademir, T., & Çoban, B. (2010). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi tutum davranışları ve yeterlikleri. *Sport Sciences*, 5(4), 227–240. <https://dergipark.org.tr/en/pub/nwsaspor/issue/20139/213806>
- Karakoç, İ., & Sezer, A. (2007). İlköğretim II. kademe sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde çoklu zekâ uygulamalarının akademik başarıya etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1), 1–15.
- Kazu, H., & Aslan, S. (2014). Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi (Elazığ ili örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1), 49–63. <https://doi.org/10.18069/fusbed.28259>
- Metin, O., & Ünal, Ş. (2022). İçerik analizi tekniği: İletişim bilimlerinde ve sosyolojide doktora tezlerinde kullanımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 273–294 <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227356>
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı (İlkokul 1, 2, 3 ve 4. sınıflar)*. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20181023115223781-06-Beden%20E%C4%9Ftimi%20ve%20Oyun%202018-124%20Eki%20%20C3%96P.pdf>
- Moyles, J. R. (1992). *Just playing*. Philadelphia: Open University Press.
- Oğuz, M. Ö., & Ersoy, P. (2007). Türkiye’de 2004 yılında yaşayan geleneksel çocuk oyunları. Ankara: Gazi Üniversitesi THBMER Yayınları
- Orkun Erkilic, T. & Erkilic A.O. (2023). Bitki Bazlı Diyetlerin Spor Performansı Üzerindeki Etkileri. D.S.Yılmaz, B.C.Güder, M.Çolak içinde, *Spor Bilimleri Temelinde Güncel Tartışmalar* (s.141-150). İzmir:Duvar Yayınevi
- Özer, D. S., & Özer, K. (2012). *Çocuklarda motor gelişim* (7. baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Özkan Navdar, A. (2017). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşleri (Rize ili örneği). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Özyürek, A., & Çavuş, Z. S. (2016). İlkokul öğretmenlerinin oyunu öğretim yöntemi olarak kullanma durumlarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2157–2166.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. Pegem Akademi
- Sabzian, F., Gilakjani, A. P., & Sodouri, S. (2013). Use of technology in the classroom for professional development. *Journal of Language Teaching and Research*, 4(4), 684–692. <https://www.academypublication.com/issues/past/jltr/vol04/04/06.pdf>
- Sandıkçı, B. (2021). Beden eğitimi öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Rize.
- Sarışık, S., Akça, E., Karasu, C., & Karabacak, K. (2023). İlkokullarda uygulanan beden eğitimi ve oyun dersinin sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre incelenmesi. *Göbeklitepe Eğitim ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 82–96. <https://dergipark.org.tr/en/pub/gesd/issue/79811/1380289>
- Saydam, R. (2003). İlköğretim okulu I ve II. devre müzik eğitiminde eğitimci sorunu. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 30–31 Ekim, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Şentürk, U., Yılmaz, A., & Gönener, U. (2015). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili görüş ve uygulamaları. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 10(2), 22–30. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sybtid/issue/11441/136541>
- Shropshire, J., Carroll, B., & Yim, S. (1997). Primary school children's attitudes to physical education: Gender differences. *European Journal of Physical Education*, 2(1), 23–38. <https://doi.org/10.1080/1740898970020103>

- Şirinkal, A., Şirinkal, S., Çalışkan, E., & Kaldırmacı, M. (2010). İlköğretim 1. kademedeki görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerinin beden eğitimi ve spor ihtiyacını karşılayabilme düzeyleri (Erzurum ili örneği). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(4), 55–68. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/297117>
- Sümbüllü, Y. Z., & Altınışık, M. E. (2016). Geleneksel çocuk oyunlarının değerler eğitimi açısından önemi. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 73–85. <https://dergipark.org.tr/en/pub/etusbed/issue/35461/393987>
- Tamer, K. (1987). *Beden eğitimi ve oyun öğretimi*. Ankara: Meteksan Ltd. Şti.
- Taran, D., & Kangalgil, M. (2024). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi yeterliklerinin incelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 87–102. <https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=bee1e603-2e25-4d5b-9483-ac27b859811d%40redis>
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O., & Kılıçgil, E. (2006). İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4), 139–147. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000070
- Temel, A. (2018). İlkokul, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşmesine ilişkin öğretmen görüşleri. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*. Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas
- Tepeli, K. (2010). Motor (hareket) gelişim. İçinde E. Deniz (Ed.), *Erken çocukluk döneminde gelişim* (2. baskı, s. 88–113). Ankara: Maya Akademi.
- Timurtaş, M. (2019). Okul öncesi ve ilkokul öğretmenlerinin hareket ve oyun eğitimine bakış açılarının incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*.
- Tortop, Y. (2005). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ve eğitsel oyun uygulamaları (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Tümkaya, S., & Gündoğan, F. (2023). Sınıf öğretmenlerinin ilkokullardaki fiziksel etkinlikler uygulamasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Scientific Educational Studies*, 7(1), 33–56. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ses/article/1287020>
- Yavuzer, H. (2001). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi.
- Yılmaz, G. K., & Aksoy, N. C. (2011). Kesirler konusunda uygulanan oyun destekli öğretimin altıncı sınıf öğrencilerinin matematiğe yönelik tutumlarına etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 105–117. <https://dergipark.org.tr/en/pub/befdergi/issue/23152/247325>

Publishers' Note

IJOSS remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.